

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Gabriela Mašiková

Název práce: Události v Íránu v 80. letech 20. století a jejich pozadí: Pohled západní civilizace na významnou dekádu iránských dějin

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): **Mgr. Alena Tomková, Ph.D.**

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem bakalářské práce studentky Gabriely Mašikové je zachytit dějinné události Íránu 80. let 20. století z pohledu tzv. západní civilizace, a to s důrazem na vzájemné vztahy zkoumané oblasti k jiným státům, zejména pak Iráku a USA.

Cíl práce **nebyl naplněn.**

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předložená bakalářská práce, co se obsahového zpracování týče, nesplňuje požadavky akademické studie. Autorka si vybrala téma, které je velmi dobře zpracováno, a to nejen v zahraničních zdrojích. Přes tuto výhodu se v práci vyskytují (nejen) informační přešlapy.

Za prvé, autorka nezvládla základní práci s cizojazyčnou literaturou. Proto se v práci objevují zásadní nesrovnalosti. Na str. 11 autorka píše o „mobilizaci Bazarů“ (nebo např. str. 8 – „z bazarů se začali stávat lidé svolní ke konvertismu“??), což je naprostý nesmysl vzniklý z neznalosti prostředí iránských bázárových obchodníků, pro které je v angl. termín „Bazari“. Vzhledem k tomu, že instituce bazaru je velmi významnou ekonomickou, politickou a náboženskou entitou Íránu, musím tento přehmat považovat za velmi bolestný.

Za druhé, v práci jsou na několika místech zásadní faktické nesrovnalosti:

str. 5 – „O rok později ... se znásobil útlak levicových sil a liberálů, což můžeme považovat za počátek iránské kulturní revoluce“ – kulturní revolucí v Íránu se myslí úplně jiné záležitosti

str. 6 – „...šáhův režim usiloval o modernizaci země, což můžeme ... považovat za velmi diskutabilní“ – to, že šáh usiloval o modernizaci Íránu, není rozhodně diskutabilní, naopak, jde o zřejmý fakt. Autorka měla nejspíš na mysli, že modernizace se nesetkala s všeobecným přijetím, což z jejího tvrzení nevyplývá

„...roku 1977 šáh musel čelit výzvám ze strany separatistických složek...“ – jaké separatistické složky má autorka na mysli? Separatistické tendence v Íránu byly v tomto roce již umlčené, šlo o protivládní protesty.

str. 9 – autorka tvrdí, že obyvatelé venkova se nepodíleli na revoluci. S tímto tvrzením nelze souhlasit, neboť právě obyvatelé venkova, kteří byli nuceni opustit v důsledku pozemkové reformy z 60. let svá vesnická obydlí a stěhovat se do měst, byli stěžejní silou podílející se na revoluci, neboť ve velké míře tito lidé skončili v chudinských čtvrtích Teheránu a jiných velkých měst, což k jejich spokojenosti s vládou šáha Mohammada Rezy nepřispívalo.

„...konflikty se projevovaly ... bez rozsáhlých útoků partyzánů...“ – s tímto tvrzením nelze souhlasit. Guerillové skupiny operovaly v Íránu po celá 70. léta. Šlo o skupiny, které pečlivě studovaly díla takových guerillových „velikánů“ typu Che Guevary a Mao Ce Tunga, dále viktimistické ideje Frantze Fanona či taktiku urbánního guerillového boje brazilského marxistického spisovatele Carlose Marighelly. Na úrovni praxe pak přepadali banky, útočili na letiště... Šlo např. o dodnes fungující opoziční exilovou marxisticko-islámskou skupinu *Modžáhedín-e Chalq* (dnes již upustila od guerillových teroristických útoků) či marxistickou skupinu *Fedá'iján-e Chalq* (a mnoho dalších lokálních skupin např. skupina *Alláhu Akbar* v Isfahánu či skupina *Valí-je Asr* v Mašhadu) Viz podrobně díla Ervanda Abrahamiana, Nikki Kedie,... – účast guerillových jednotek na revoluci je velmi dobře zdokumentována.

str. 10 – autorka hovoří v islámském kontextu o církvi!!! Islám nemá instituci církve!!!

str. 11 – „Ke konci roku 1978 ... všichni podporovali formování Islámské republiky“ – toto tvrzení nelze přijmout, neboť ke konci r. 1978 měl o vytvoření islámské republiky představu (a možná nejasnou) pouze ájatolláh Chomejní. O islámské republice se začíná veřejně diskutovat až po únoru 1979 a před referendem z 1. dubna 1979

str. 25 – aféra Irangate byla odhalena v roce 1986, nikoliv 1987, jak nejprve píše autorka. Později však pracuje s rokem 1986, takže jde pravděpodobně o překlep.

Za třetí, autorka v úvodu deklaruje, že první kapitola bude krátkým historickým přehledem historických událostí před islámskou revolucí. Bohužel ani v této kapitole, ani v následující diskuzi, nezazní jméno šáha Mohammada Rezy Pahlavího, ale o jeho osobě se píše pouze jako o šáhovi, tedy králi. Je to stejné, jako bychom psali např. o Přemyslovcích, a používali formulace typu „král Přemyslovec se ujal vlády po králi“. Šáh je titul a v práci, která se zabývá íránskou islámskou revolucí, by si poslední šáh Íránu Mohammad Rezá Pahlaví zasloužil odhalit jeho identitu.

Za čtvrté, poslední kapitola, tedy pátá, by měla mimo jiné být podle autorčina znění v úvodu (str. 4) přehledem dějinných událostí od 70. let do současnosti. Snaha uvést přehled dějinných událostí do poslední kapitoly je poněkud nelogická. Navíc, pátá kapitola neposkytuje žádný historický přehled, ale pouhou opsanou citací z článku internetového vydání Lidových novin.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální stránka bakalářské práce studentky Gabriely Mašikové představuje mnohem větší problém, než stránka obsahová. Autorka se dopustila **plagiátorství**, a to hned na několika místech práce:

str. 26 – „V několika etapách...poté, co ji se souhlasem íránské vlády zveřejnil...al-Širá“ – uveden pouze zdroj, nikoliv doslovná citace v uvozovkách. Navíc uveden zdroj Česká televize, přestože je citace opsána z článku z Hospodářských novin.

str. 28 – „Nejasnou roli hrál v aféře Reaganův nástupce ... nedbalému řízení vlády“.

str. 28 – 29 – „Na jaře a v létě...nikoliv vykoupit svobodu amerických rukojmí“

Dále je na mnoha místech práce uvedena pouze dlouhá citace bez jakékoliv bližší analýzy či mimo kontext:

př. str. 12 – celá kap. 2.3.; str. 13 – celá kap. 3; str. 14-15 – celá kap. 3.1; str. 18-20 – pouze citace; str. 22 – kap. 3.3. – celá vypsána citace; str. 30-32 – kap. 5 – téměř celá přepsaná citace. Ze 32 stran práce tvoří 13 stran pouhý opis citací bez analýzy.

Jazykový projev v určitých pasážích kolísá. Např. na str. 8 píše autorka o „zboření ekonomiky“, na str. 18 o „vodních bojích“ (námořní bitva?) či na str. 21 o „zbraňových překupnicích“. Poněkud zvláště zní i spojení „Pahlavíovská monarchie“ (str. 5) – v češtině existuje hrstka prací českých íránistů, ve kterých lze najít úzus pro vyjadřování perskojazyčných termínů např. Dějiny Íránu od Michaela Axworthyho, které vyšly v překladu českých íránistů Zuzany Křihové a Jana Marka, mohou sloužit jako vhodná pomůcka při prepisech a užívání termínů či jmen v perštině.

K citacím a odkazům na literaturu jsem se již vyjádřila výše. Nicméně vedle zmíněného problému je třeba upozornit na nepřilíživé užívání zdrojů typu Novinky.cz, Ahaonline.cz či Maturitní otázky – Dějepis. K diskutované problematice existuje řada (ač cizojazyčných) kvalitních zdrojů, takže není nutné obracet se na polobulvárnický tisk.

Chybí cizojazyčné resumé v závěru práce. Místo něj autorka nejspíš zvolila cizojazyčnou anotaci na začátku BP, která je na anotaci sice obsahově dostatečná, nicméně po jazykové stránce místy nesrozumitelná.

Co se týče přepisů z perštiny, v práci se objevují „klasické“ přešlapy typu „ajatolláh“ místo „ájatolláh“ (str. 5, atd.), „Bazargán“ místo „Bázargán“ (str. 5), „Páhlaví“ místo „Pahlaví“ (str. 6), „Réza“ místo „Rezá“ (str. 9), „Qasr-e-Shirin“ místo „Qasr-e šírín“ (str. 17).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Dle výše uvedených připomínek je můj celkový dojem z bakalářské práce studentky Gabriely Mašikové více než negativní. Předložená práce trpí mnoha obsahovými i formálními neduhy, z nichž největší problém představují doslovně opsané pasáže bez řádně uvedené citace. Od všech výše zmíněných problémů se tak odráží i mé hodnocení a zkoušející komisi doporučuji pečlivě zvážit vážné (ač možná nezamýšlené) pochybení při vypracování práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Mohla by autorka blíže vysvětlit tvrzení ze str. 2, že „historie je neměnná“?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Nedoporučuji k obhajobě

Datum:

25.5.2015

Podpis:

Tamka

Pozn.: Při nedostatku místa použijte přiložený list.